

YEDİakademi
İKLİM

İNKILAP TARİHİ DERS TAKİP DEFTERİ

Tarih öğretmeni

AKİF ÇELİK

akifcelik.piritarih

I. TBMM DÖNEMİ

- ➔ 23 Nisan 1920 - 1 Nisan 1923 tarihleri arası görev yapmıştır.
- ➔ Mustafa Kemal **ANKARA** milletvekili seçilmiştir.
- ➔ Meclisin açılış konuşmasını en yaşlı üye olan Sinop milletvekili **Şerif Bey** yapmıştır.

Meclisin Açılma Sebepleri

- ⇒ Ulusal birliği sağlamak
- ⇒ Düzenli orduyu kurmak
- ⇒ Vatanı işgalden kurtarmak
- ⇒ **Hükümeti kurmak**
- ⇒ **Milli iradeyi hakim kılmak**

24 Nisan Önergesi

1. Hükümet Kurmak zorunludur.

Yorum: Anadolu'da otorite boşluğu doldurulmak istenmiş, İstanbul Hükümeti yok sayılmıştır.

2. Geçici bir hükümet başkanı veya padişah vekili atamak doğru değildir.

Yorum: Meclisin sürekli olacağı ve bağımsız çalışacağına vurgu yapılmıştır.

3. TBMM'nin üzerinde bir güç yoktur.

Yorum: Milli irade üstün tutulmuş ve Saltanat yok sayılmıştır.

4. Yasama, yürütme ve yargı yetkileri TBMM'ye aittir.

Yorum: Güçler birliği ilkesi ile hızlı karar alıp, uygulamak için.

5. Padişah ve halifenin durumuna İtilafların baskısından kurtulduktan sonra meclis karar verecektir.

Yorum: Milli birlik ve beraberlik korunmak istenmiştir. Milli iradeye aykırıdır.

6. Meclis içerisinde seçilen İcra Vekilleri Heyeti hükümet işlerini yürütür. Meclis başkanı, aynı zamanda hükümetinde başkanıdır.

Yorum: Meclis Hükümeti sistemi bemsinsenmiştir.

- Meclis Başkanı, Hükümetinde başkanıdır.**
- Bakanlar tek tek seçilir.**
- Ayrıca Başbakan yoktur.**
- Hükümet kurmak zordur.**

HAP BİLGİ:

- ⇒ I. TBMM'nin açılmasıyla birlikte **Temsil Heyeti** 'nin görevi tamamen sona ermiştir.
- ⇒ **Kurultay, Meclis-i Kebir, Şuray-ı Milli, Meclis-i Mebusan** I. TBMM için düşünülmüş diğer isimlerdir.
- ⇒ Soruda Meclis Hükümeti sistemi ve Güçler birliği varsa I. TBMM akla gelmelidir.

İcra Vekilleri Heyeti Üyeleri

- ⇒ **Mustafa Kemal:** Hükümet Başkanı + Meclis Başkanı
- ⇒ **Dr. Adnan Adıvar:** Sağlık Bakanı
- ⇒ **Celaleddin Arif Bey:** Adalet Bakanı
- ⇒ **İsmet İnönü:** Erkan-ı Harbiye Umumiye Bakanı
- ⇒ **Mustafa Fehmi Bey:** Şeriye ve Evkaf Bakanı
- ⇒ **İsmail Fazıl Paşa:** Bayındırlık Bakanı
- ⇒ **Dr. Rıza Nur:** Maarif Bakanı
- ⇒ **Bekir Sami Bey:** Dışişleri Bakanı
- ⇒ **Cami Baykut:** İçişleri Bakanı
- ⇒ **Fevzi Çakmak:** Milli Savunma Bakanı
- ⇒ **Hakkı Behiç Bey:** Maliye Bakanı
- ⇒ **Yusuf Kemal:** İktisat Bakanı

1. İcra Vekilleri Heyeti

Reis
M. Kemal Paşa

Harp O.

3 Mayıs 1920-
24 Ocak 1921

akifcelik.piritarih

Umur-ı Şer'îye
Vekili (Diyânet)
M. Fehmi
(Gerçeker)

Medrese

Müdâfaa-i
Milliye
Vekili
Fevzi Paşa

Harp O.

Hariciye Vekili
Bekir Sami Bey

Paris
Siyasal
Bilgiler

Dahiliye Umuru
Vekili
Cami (Baykut)

Harp O.

Maarif Vekili
Rıza Nur Bey

Tıbbiye

Maliye Vekili
Hakkı Behiç
(Bayiç)

Mülkiye

Adliye Vekili
Celalettin Arif
Bey

Hukuk (Fr.)

Erkân-ı Harbiye-i
Umumiye
(Genelkurmay) Vekili
İsmet (İnönü)

Harp O.

Dahiliye Vekili
Hakkı Behiç

Mülkiye

Maarif Vekili
H. Suphi
(Tanrıöver)

Galatasaray L.

Maliye Vekili
Ahmet Ferit
(Tek)

Harp O.

Adliye Vekili
İsmail Hakkı Paşa

Hukuk (Fr.)

Sıhhiye ve Muavenet-
i İctimaiye Vekili
Dr. Adnan (Adıvar)

Tıbbiye

Dahiliye Vekili
Refet (Bele)

Harp O.

Umur-ı
İktisadiye Vekili
Yusuf Kemal
(Tengirşenk)

Hukuk M.

Nafia
(Bayındırlık)
Vekili
İsmail Fazıl Paşa

Harp O.

MECLİSTE BULUNAN GRUPLAR

Müdafaa-i Hukuk Grubu	<i>Mustafa Kemal'in başkanı olduğu gruptur.</i>
Halk Zümresi Grubu	<i>Sovyetlerin Bolşevik Devrimi'ni savunan gruptur.</i>
Yeşil Ordu Grubu	<i>Çerkez Ethem ve çevresi tarafından desteklenen sol eğilimli sosyalist gruptur.</i>
Islahat Grubu	<i>Saltanat yanlısı gelenekçi çizgide yenileşmeyi savunan gruptur.</i>
İstiklal Grubu	<i>Mustafa Kemal'in çizgisini takip eden gruptur.</i>
Tesanüt Grubu	<i>Eski İttihatçıların oluşturduğu gruptur.</i>

I. TBMM'nin Açılması ile;

- Milli birlik ve beraberliği sağlamak
- Düzenli orduyu kurmak
- Vatani işgalden kurtarmak
- Ulusal bağımsızlığı sağlamak

Meclisin Genel Özellikleri

- Ulusalcı: Tamamen Türklerden oluşmuş, azınlıklar yoktur.**
- Kurucu: Yeni bir devlet, düzenli ordu, hükümet kurup, yeni bir anayasa hazırlamıştır.**
- İhtilalci: İstanbul Hükümeti ve Saltanata son vermiştir.**
- Demokratik: Üyelerinin tamamı seçimle belirlenmiştir.**
- Savaşçı: İşgalci devletlere karşı Kurtuluş Savaşı'nı kazanmıştır.**
- Laik değildir: Şeri işlerin denetimi Meclise bırakılmıştır.**
- İnkılapçı özelliği vardır: Tek yaptığı zorunlu inkılap Saltanatın kaldırılmasıdır.**
- Güçler birliğini uygulamıştır: Yasama, yürütme ve yargı yetkileri TBMM'ye aittir.**

Meclisin Yaptığı Çalışmalar

1. Adet-i Ağnam Vergisinin Artırılmasına Kanunu

☞ TBMM'nin çıkardığı ilk kanundur.

2. Hıyanet-i Vataniye Kanunu (29 Nisan 1920)

☞ Vatan haini ilan edilen ilk kişi Damat Ferit Paşa olmuştur.

3. İstiklal Mahkemeleri Kanunu (11-18 Eylül 1920)

☞ Üyeleri Meclis içinden olduğu için TBMM'nin yargı yetkisini kullandığının kanıtıdır.

4. Firariler Kanunu (11 Eylül 1920)

☞ Asker kaçaklarının önlemek için çıkartılmıştır.

5. Nisab-ı Müzakere (Toplantı yeter sayısı) Kanunu

☞ Meclisin çalışma esaslarını belirlemek amacıyla çıkartılmıştır.

6. Men-i İsrافات Kanunu

☞ İsrafın önüne geçmek amacıyla çıkartılmıştır.

7. Men-i Müskirat Kanunu

☞ Ülke genelinde içki yapım satış ve tüketimini yasaklayan kanundur.

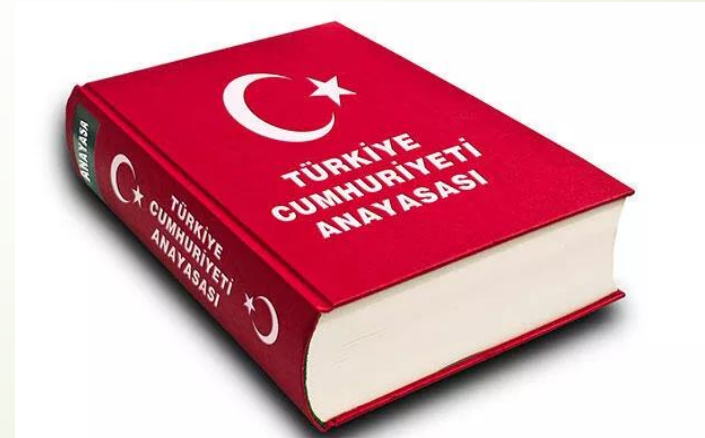
8. *Dış Gümrük Vergilerinin Artırılması Kanunu*
9. *Düzenli Ordunun Kurulması (8 Kasım 1920)*
10. *İstiklal Marşı'nın Kabulü (12 Mart 1921)*
11. *I. Maarif (Eğitim) Kongresi'nin Düzenlenmesi*
12. *Başkomutanlık Yasası (5 Ağustos 1921)*
13. *Saltanat'ın Kaldırılması (1 Kasım 1922)*
14. *Lozan Konferansı'na katılıp imzalanması*
15. *Teşkilat-ı Esasiye (1921 Anayasası) Kanunu (20 Ocak 1921)*

HAP BİLGİ:

- ☞ *Lozan görüşmelerine katılan ve imzalayan **I. Meclis**, mecliste kabul edip onaylayan **II. Meclis**'tir.*
- ☞ ***Takrir-i Sükun Kanunu** ve **Tekalif-i Milliye Emirleri** I. TBMM ile ilgili değildir.*

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (1921 Anayasası)

- ➔ *Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasası ve ilk siyasi belgesidir.*
- ➔ *I. İnönü Savaşı sonrası 20 Ocak 1921'de kabul edilmiştir.*
- ➔ *Olağanüstü hal anayasası olduğu için kişi hak ve özgürlüklerine yer verilmemiştir.*
- ➔ *1876 Anayasası'nın çelişmeyen maddeleri de eklenmiştir.*
- ➔ *24 maddeden oluşan kısa ve öz bir anayasadır.*
- ➔ *Maddelerinde değiştirilemez hükmü bulunmadığı için esnek ve yumuşak bir anayasadır.*
- ➔ *1924 yılına yürürlükte kalmıştır.*

1923 yılında Anayasa'da yapılan bazı değişiklikler;

- *Yönetim şekli Cumhuriyet'tir (ilk yapılan değişiklik)*
- *Devletin adı Türkiye Cumhuriyeti'dir.*
- *Devletin başkanı Cumhurbaşkanı'dır.*
- *Seçimler 4 yılda bir yapılır.*
- *Dini İslam'dır. Dili Türkçe'dir.*
- *Kabine sistemine geçilmiştir.*

TBMM'ye Karşı Çıkan İsyanların Sebepleri

- ⇒ Osmanlı Hükümeti'nin kışkırtmaları.*
- ⇒ Şeyhülislam Dürriade Abdullah Efendi'nin yazdığı zararlı fetvası.*
- ⇒ İngilizlerin, Boğazları ele geçirmek amacıyla ayaklanmaları desteklemesi.*
- ⇒ Azınlıkların bağımsız devlet kurma isteği.*
- ⇒ Bazı çevrelerin manda ve himaye fikrini savunması*
- ⇒ Bazı Kuvay-i Milliyecilerin düzenli orduya katılmak istememesi.*
- ⇒ Bazı aşiretlerin kendi yönetimlerini güçlendirme isteği.*

İsyanların Sonuçları

- *Milli Mücadelenin uzamasına sebep olmuştur.*
- *Yunan ilerleyişi hızlanmıştır.*
- *Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması gecikmiştir.*
- *Milli kaynak kaybına sebep olmuştur.*
- *Kardeş katline ve mücadelesine sebep olmuştur.*
- *TBMM'nin isyanları bastırmasıyla gücü ve otoritesi artmıştır.*

<i>Doğrudan İstanbul Hükümeti'nin çıkardığı İsyanlar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ahmet Anzavur İsyanı (Susurluk- Manyas)</i> • <i>Kuvay-i İnzibatiye (Hilafet Ordusu) İsyanı (Geyve çevresinde)</i>
<i>İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletlerinin çıkardığı İsyanlar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı İsyanları</i> • <i>Çapanoğlu İsyanı (Yozgat)</i> • <i>Cemil Çeto İsyanı (Garzan)</i> • <i>Delibaş Mehmet İsyanı (Konya)</i> • <i>Şeyh Eşref İsyanı (Bayburt)</i> • <i>Bozkır Ayaklanması (Konya)</i> • <i>Koçgiri İsyanı (Erzincan-Kemah)</i> • <i>Millî Aşireti İsyanı (Urfa)</i> • <i>Ali Batı İsyanı (Mardin)</i> • <i>Çopur Musa İsyanı (Afyon)</i> • <i>Şeyh Recep İsyanı (Sivas)</i>
<i>Azınlıkların çıkardığı İsyanlar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ermeni İntikam Alayı İsyanı</i> • <i>Pontus Rum İsyanı</i>
<i>Kuvay-i Milliyecilerin çıkardığı İsyanlar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Çerkez Ethem İsyanı (Kuvay-i Seyyare)</i> • <i>Demirci Mehmet Efe İsyanı</i>

TBMM'nin İsyanlara Karşı Aldığı Tedbirler

- **Hiyanet-i Vataniye** Kanunu çıkarılmıştır. (29 Nisan 1920).
- Damat Ferit Paşa vatan haini ilan edilmiştir. Hiyanet-i Vataniye kanunu ile yargılanan ilk kişi **Damat Ferit Paşa** 'dır.
- Firariler kanunu kabul edilmiştir (11 Eylül 1920).
- **İstiklal Mahkemeleri** kurulmuştur. (11-18 Eylül 1920).
- Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi'nin fetvasına karşılık **Ankara Müftüsü Rifat Börekçi** tarafından karşı fetva çıkarılmıştır (Psikolojik Harp).
- İstanbul Hükümeti ile haberleşmeler kesilmiştir.
- Kamuoyu oluşturmak amacıyla **İrşad (Öğüt) Heyetleri** oluşturulmuştur.
- Düzenli ordu kurulmuştur.
- Halkı bilinçlendirmek için **Anadolu Ajansı** kurulmuştur.

İSTİKLAL MAHKEMELERİ(11- 18 Eylül 1920)

- ✓ **Firariler Kanunu'nu** uygulamak için kurulmuştur.
- ✓ İlk görevi **TBMM'ye karşı isyanlar**, son görevi ise **İzmir Suikasti'dir**.
- ✓ TBMM'nin **yargı** yetkisini gösterir.
- ✓ **1920-1927** arası aktif olarak görev yapmıştır.
- ✓ Sekiz farklı şehirde kurulan **seyyar** mahkemelerdir.
(Ankara, Pözü, Diyarbakır, Kastamonu, Eskişehir, Konya, Sivas, Isparta)
- ✓ Kararları kesindir, **temyiz yolu** kapalıdır.
- ✓ Demokrasiye aykırı, **düzensiz** mahkemelerdir.
- ✓ TBMM'nin otoritesini artırmıştır.
- ✓ **"ÜÇ ALİLER MECLİSİ"** adıyla da bilinir.
(Ali Saip Ursavaş, Ali Çetinkaya, Kılıç Ali)

İSTİKLAL MAHKEMELERİ

NASIL ÇALIŞTI?

Önce asker kaçakları için kurulan istiklal mahkemeleri daha sonra rejime muhalif tüm kesimler için işletildi. Bunlardan en çok mağdur olanı İskilipli Atf Efendi (Hoca)dir.

İstiklal Mahkemeleri'nin görev yaptığı bazı olaylar şunlardır;

- ✎ TBMM'ye karşı isyanlarda*
- ✎ I. İnönü Savaşı'nda*
- ✎ Kütahya-Eskişehir Savaşındaki asker kaçakları*
- ✎ Tekalif-i Milliye Emirlerinin uygulanması*
- ✎ Şeyh Sait İsyanı*
- ✎ Şapka Kanunu uygulanması*
- ✎ Mustafa Kemal'e karşı İzmir Suikastı (Son görevi)*

HAP BİLGİ:

- ➔ *Kuvay-i Milliyciler Millî Mücadele ve Meclis'e karşı değil, **Düzenli ordu** karşı isyan çıkarmışlardır.*
- ➔ *Ahmet Aznavur İsyanı, Kuvayı-i İnzibatiye (Hilafet Ordusu) İsyanı, Bolu, Düzce, Hendek ve Adapazarı İsyanlarının İngiltere destekli çıktığını ve aynı zamanda boğazlarla ilgili olduğunu unutmayalım.*
- ➔ *İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı ilk olay, **TBMM'ye karşı çıkan isyanlar** son olay **İzmir Suikasti**'dir.*
- ➔ *İstanbul Hükümeti TBMM'nin siyasi varlığını ilk kez **Bilecik Görüşmeleri** ile tanımıştır.*
- ➔ *Ali Fuat Paşa'nın Gediz Taarruzunda başarısız olması sonucunda Kuvay-i Milliye kaldırılarak yerine düzenli ordu kurulmuştur (**8 Kasım 1920**)*

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

- ➔ *Taslağı İtalya'da toplanan San Remo Konferansı'nda hazırlanmıştır.*
- ➔ *Mebusan Meclisi kapalı olduğundan onaylanmamış ölü doğan geçersiz bir antlaşmadır.*
- ➔ *Toplam 433 maddeden oluşmaktadır.*
- ➔ *Sevri imzalamak için **Saltanat Şurası** kurulmuştur. Kurulan heyet içerisinde Rıza Tevfik, Maarif Nazırı Hadi Paşa, Bem Elçisi Reşat Halis Bey yer almıştır.*
- ➔ *Saltanat Şürası'nda bulunmasına rağmen antlaşmayı imzalamayan tek kişi **Topçu Feriki Ali Rıza Paşa**'dır.*

Sevr Antlaşmasını imzalayan Osmanlı heyeti (soldan sağa, Rıza Tevfik, Damat Ferid Paşa, Bağdatlı Mehmed Hadi Paşa ve Reşad Halis).

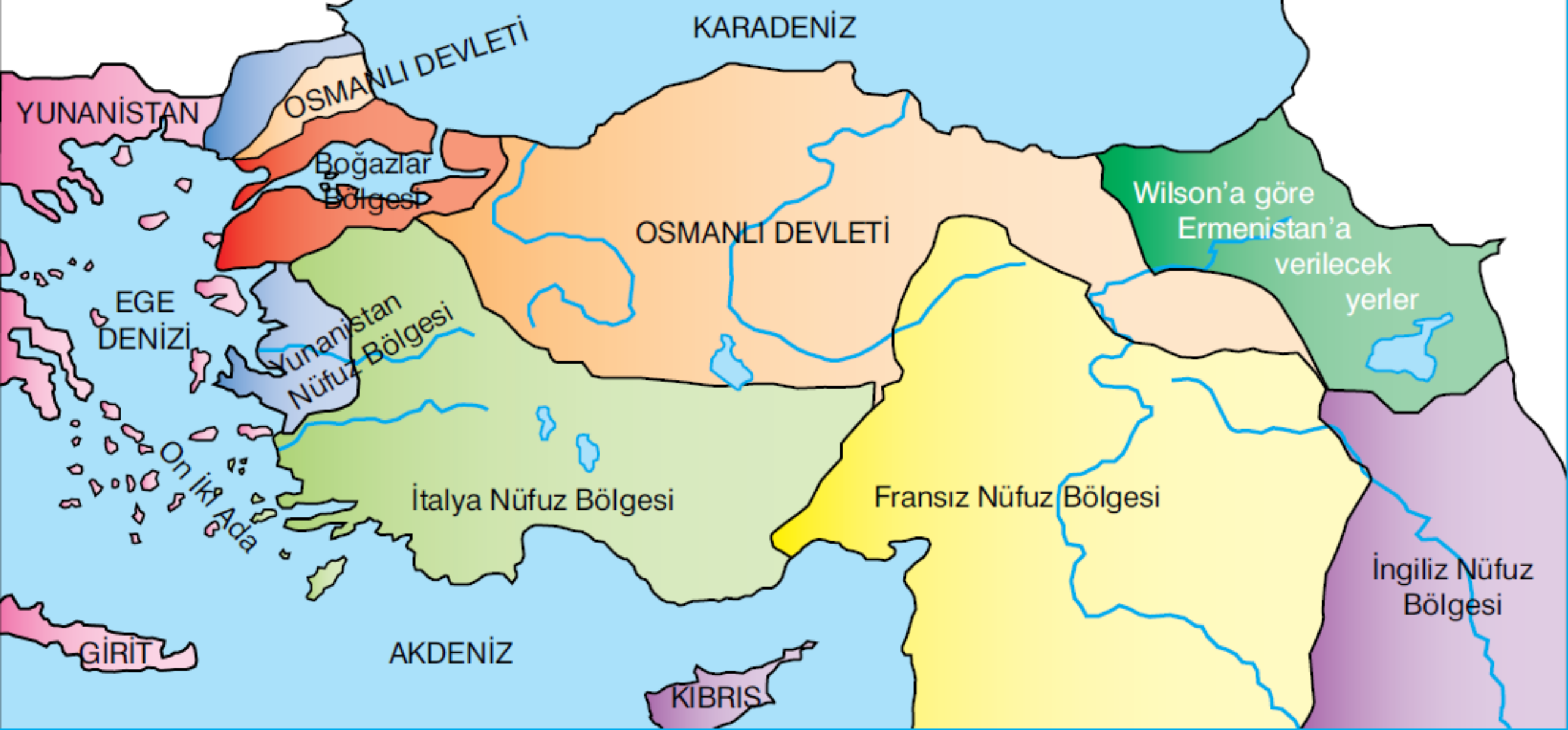
Antlaşma'nın Bazı Maddeleri

- ⇒ İstanbul Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat azınlık hakları korunamazsa elinden alınacak.*
- ⇒ Boğazların yönetimi içinde Türk heyetinin yer almadığı Boğazlar Komisyonuna devredilecek.*
- ⇒ Kapitülasyonlardan tüm dünya devletleri yararlanacak.*
- ⇒ Osmanlı maliyesi İtilaf Devletlerinin denetiminde olacak.*
- ⇒ Osmanlı Devleti'nde zorunlu askerlik kaldırılacak, asker sayısı 50.700 kişi olacak, ordu da ağır silahlar bulunmayacak.*
- ⇒ Donanma yalnızca 13 küçük gemiden oluşacak.*

-
- ⇒ Azınlık haklarının kapsamı genişletilecek.
  - ⇒ Dođu Anadolu'da **Ermenistan** ve **Kürdistan** devletleri kurulacak.
  - ⇒ Rodos, 12 Ada, Antalya ve Akdeniz kıyıları **İtalya'ya**, Ege Adaları **Yunanistan'a** verilecek.
  - ⇒ Dođu Trakya ve Batı Anadolu **Yunanistan'a** bırakılacak.
  - ⇒ Antalya, Konya ve Güneybatı Anadolu **İtalya'ya** verilecek.
  - ⇒ Orta Dođu ve güney bölgeleri **Fransa** ve **İngiltere** arasında paylaşılacak.

İngiliz Nüfuz Bölgesi

İtalya Nüfuz Bölgesi

Boğazlar Bölgesi

Fransız Nüfuz Bölgesi

Yunanistan Nüfuz Bölgesi

Wilson'a göre Ermenistan'a verilecek yerler

HAP BİLGİ:

- ☞ *Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı için yürürlüğe girmemiş, hukuken geçersiz sayılmıştır.*
- ☞ *Sevr Antlaşması, **Osmanlı Devleti**'nin imzaladığı son antlaşmadır.*
- ☞ *Sevr Barış Antlaşması Osmanlı tarihinde Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması'ndan sonra geçersiz olan ikinci antlaşmadır.*
- ☞ *Osmanlı devleti I. Dünya Savaşı sonrası **Mondros** Ateşkesi ve **Sevr** Barışı'nı imzalamıştır.*

BOŞLUK DOLDURMA ALIŞTIRMALARI

- ➔ I. TBMM **1920-1923** yılları arasında görev yapmıştır.
- ➔ Mecliste açılış konuşmasını en yaşlı üye Sinop milletvekili **Şerif Bey** yapmıştır.
- ➔ I. TBMM için düşünülen diğer isimler, **Kurultay, Meclis-i Kebir, Şuray-i Milli, Meclis-i Mebusan**
- ➔ I. TBMM'nin meclis başkanı **Mustafa Kemal** olmuştur.
- ➔ Mustafa Kemal I. TBMM'ye **Ankara** milletvekili seçilmiştir.
- ➔ Meclise azınlıkların alınmaması **Ulusal** bir meclis olduğunun kanıtıdır.
- ➔ I. TBMM **Güçler Birliği** ilkesini uygulamıştır (Yasama, Yürütme, Yargı)
- ➔ I. TBMM'nin ilk çıkardığı kanun **Ağnam Vergisi** nin artırılmasıdır.
- ➔ I. TBMM'nin tek yaptığı inkılap **Saltanatın kaldırılması**
- ➔ I. TBMM'de Müdafaa-i Hukuk, Halk Zümresi, Yeşil Ordu **Islahat, İstiklal, Tesanüt** gibi farklı gruplar yer almıştır.

Lozan'a görüşmeye giden **I. TBMM**, kabul edip mecliste onaylayan ise **II. TBMM** 'dir.

Yeni Türk devletinin ilk anayasası **Teşkilat-ı Esasiye (1921)** Anayasası'dır.

I. İnönü Savaşı sonrası kabul edilmiştir.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu meclisin **yasama**, İstiklal Mahkemeleri ise **yargı** yetkisini kullandığının kanıtıdır.

Meclise karşı çıkan isyanlar sonrası Firariler Kanunu ve Hıyanet-i Vataniye Kanunu'na aykırı davrananları cezalandırmak için **İstiklal Mahkemeleri** kurulmuştur.

İstiklal Mahkemelerine **Üç Aliler Meclisi** adı verilmiştir. Bu mahkemenin başkanlığını belirli bir dönem Ali Çetinkaya, Ali Saip ve Kılıç Ali yapmıştır.

İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı son olay Mustafa Kemal'e karşı düzenlenen **İzmir Suikasti**

Hıyanet-i Vataniye kanunu doğrultusunda vatan haini ilan edilen ve yargılanan ilk kişi **Damat Ferit Paşa** olmuştur.

- ➔ I. TBMM'ye karşı çıkan isyanlardan sonra halkı bilinçlendirmek ve kamuoyu oluşturmak amacıyla İrşad (Öğüt) Heyetleri ve **Anadolu Ajansı** kurulmuştur.
- ➔ I. TBMM dini hükümleri kendine bağladığı için **laik bir meclis** değildir.
- ➔ **Pontus Rum** ve **Ermeni İntikam Alayı** azınlıkların çıkardığı isyanlardır.
- ➔ **Çerkez Ethem** ve **Demirci Mehmet Efe** gibi Kuvay-i Milliyeciler meclise karşı değil, düzenli orduya karşı isyan etmişlerdir.
- ➔ Sevr Barış Antlaşması'nın taslağı **San Remo Konferansı** 'nda hazırlanmıştır.
- ➔ Saltanat Şurasında olmasına rağmen Sevr'e imza atmayan tek kişi Topçu Feriki **Rıza Paşa** 'dır.
- ➔ Osmanlı devletinin tarihte imzaladığı son antlaşma **Sevr Barış Antlaşması**
- ➔ İstanbul Hükümeti TBMM'yi ilk kez **Bilecik Görüşmeleri** ile tanımıştır.

2022 KPSS SORUSU

TBMM Hükümeti, Türk halkının haklı davasını ve Misakımilli kararlarını dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla aşağıdakilerden hangisine katılmıştır?

- A) Paris Barış Konferansı*
- B) Haliç Konferansı*
- C) Tersane Konferansı*
- D) Londra Konferansı*
- E) San Remo Konferansı*

Cevap: D

2022 KPSS SORUSU

Aşağıdakilerden hangisi Milli Mücadele Dönemi'nde ordunun asker ve mühimmat ihtiyacını karşılamaya yönelik uygulamalardan biri değildir?

- A) Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayımlanması*
- B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması*
- C) İstiklal Mahkemelerinin kurulması*
- D) İstiklal Yolu'nun oluşturulması*
- E) Kuvay-ı İnzibatiye'nin faaliyete geçmesi*

Cevap: E

2021 KPSS SORUSU

Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı yıllarında kurulan İstiklal Mahkemelerinin yargılama alanı dışındadır?

- A) Düşman ordusundan alınan esirler*
- B) İç ayaklanmalara katılanlar*
- C) Casusluk yapanlar*
- D) TBMM'nin otoritesine karşı çıkanlar*
- E) Asker kaçakları*

Cevap: A

2019 KPSS SORUSU

23 Nisan 1920'de toplanan Birinci TBMM'de farklı görüş ve düşüncelere mensup milletvekilleri bulunmuştur. Görüşleri birbirine yakın milletvekilleri zamanla çeşitli gruplar oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu gruplardan biri değildir?

- A) İstiklal Grubu***
- B) Halk Zümresi***
- C) İslahat Grubu***
- D) Mim Mim Grubu***
- E) Tesanüt Grubu***

Cevap: D

2018 KPSS SORUSU

İstiklal Mahkemelerinin amacı, milli birliğin, huzurun güvenliğini tesisini sağlamaktır. Üyeleri Meclis tarafından, milletvekilleri arasından seçilen mahkemelere olağanüstü yetkiler tanınmıştı. Kararları temyiz edilmeyen bu mahkemeler, Milli Mücadele'nin başarıya ulaşmasında ve inkılaplarının uygulanmasında etkili olmuşlardır.

Bu bilgiyle İstiklal Mahkemeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) TBMM'nin yargı gücünü kullanmasını sağlamışlardır.***
- B) TBMM'ye karşı çıkan isyanların bastırılmasında etkili olmuştur.***
- C) Faaliyetleri Milli Mücadele Dönemi ile sınırlı kalmıştır.***
- D) Gerekli hallerde kurularak yargılama yapmışlardır.***
- E) Kararları kesin olup, derhal uygulanmıştır.***

Cevap: C